

Vergi Bülteni 2024/61

7529 Sayılı Kanun'un Vergi Düzenlemeleri (Enflasyon Düzeltmesi)

24 Ekim 2024

Özet

Enflasyon düzeltmesine ilişkin hükümler içeren Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek, 24 Ekim 2024 tarihinde 7529 sayıyla yasalaşmıştır.

Kanun'la;

- Yapılmakta olan yatırımlara ilişkin enflasyon düzeltmesi farklarının, dönem kazancıyla ilişkilendirilmeyerek vergisel etkinin ertelenmesi,
- Tasfiye ve iflas sürecindeki şirketler ile kamu iktisadi kuruluşları ve iktisadi devlet teşekküllerinin 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde düzeltmeden kaynaklanan kâr/zarar farklarının vergiye tabi kazancın tespitinde dikkate alınmaması,

hükme bağlanmıştır.

Kapsam

Enflasyon düzeltmesine ilişkin hükümler içeren Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek, 24.10.2024 tarihinde 7529 sayıyla yasalaşmıştır.

Kanun'la, Vergi Usul Kanunu'nun enflasyon düzeltmesi düzenlemelerinde değişiklik yapılmıştır. Söz konusu değişiklikler aşağıda özetlenmiştir.

1. Yapılmakta olan yatırımlarda enflasyon düzeltmesi

Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298. maddesinde yapılan değişiklikle, yapılmakta olan yatırımlara ilişkin enflasyon düzeltmesi farklarının, dönem kazancıyla ilişkilendirilmeyerek vergisel etkinin ertelenmesi sağlanmıştır.

Yapılan düzenlemeye göre;

- Enflasyon düzeltmesinin uygulandığı dönemlerde, yapılmakta olan yatırımlar hesapları düzeltme işlemine tabi tutulacak
- Düzeltme sonrası oluşan enflasyon düzeltmesi kârları dönem kazancıyla ilişkilendirilmeyip, özel bir fon hesabında izlenecek,
- Özel fon hesabına alınan bu tutarlar, yatırımın tamamlanarak ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirildiği dönem ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde dikkate alınacak,
- Özel fon hesabında izlenen tutarlar, dönem kazancının tespitinde dikkate alınıncaya kadar her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılacak,
- Yatırımın çeşitli nedenlerle tamamlanamaması, iktisadi kıymetin aktifleştirilmesinden sonra faaliyetin beş hesap dönemi içerisinde sona erdirilmesi veya özel fon hesabında izlenen tutarların başka bir hesaba nakledilmesi ya da işletmeden çekilmesi hallerinde, dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar yatırımın tamamlanamadığı, faaliyetin sonlandırıldığı veya özel fon hesabının kısmen veya tamamen bu düzenlemeye aykırı şekilde kullanıldığı dönemin kurum kazancının tespitinde dikkate alınacaktır.

Düzenleme, yapılmakta olan yatırımların kapsamının belirlenmesinde, muhasebe standartlarını esas almıştır. Tekdüzen Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamalarına göre, "YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR" hesabı işletmede, yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak olan, her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerle ilgili harcamaların izlendiği hesaptır.

Yapılmakta olan yatırımlar hesabı maddi duran varlıkların yatırımı aşamasında kullanılmakta olup, maddi olmayan duran varlıkların yatırımı aşamasında bu hesap kullanılmamaktadır. Bu çerçevede örneğin, Ar-Ge faaliyetleri çerçevesinde yapılan harcamalar bu kapsamda değildir.

Değişiklik, 01.01.2024 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede, hesap dönemi takvim yılı olan ve 2024 hesap dönemine ilişkin geçici vergi dönemlerinde bu hesaptan kaynaklanan düzeltme farklarını vergi matrahının tespitinde dikkate alanların, kayıtlarını düzelterek, düzeltme farklarını hesap dönemi sonuna kadar özel fon

hesabına almaları gerekmektedir.

Kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için değişiklik, 2024 yılında başlayan hesap döneminden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2. Enflasyon düzeltmesi kapsamı dışında tutulan kurumlar

Kanun'la yapılan düzenlemeyle, 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkının, vergiye tabi kazancın tespitinde dikkate alınmayacağı mükellef grubuna;

- Tasfiye ve iflas hallerindeki şirketler
- 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki iktisadi devlet teşekkülleri ve
- Kamu iktisadi kuruluşları

dâhil edilmiştir.

Düzenlemeye göre;

- Tasfiye halindeki şirketler açısından kurumların tasfiyeye girmesine ilişkin genel kurul kararının tescil edildiği tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden,
- İflas halindeki şirketler açısından ise iflasın açıldığı tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden itibaren,

yeni düzenleme çerçevesinde uygulama yapacak, bu tarihlerden önce, geçici vergi dönemlerine ilişkin yapılmış olan enflasyon düzeltmesine yönelik geriye dönük herhangi bir düzeltme yapılmayacaktır.

Değişiklik, 01.01.2024 tarihinden, özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için 2024 yılında başlayan hesap döneminden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Düzenlemenin değişiklik öncesi ve sonrası hali aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Değişiklik öncesi metin	Değişiklik sonrası metin
Geçici Madde 33 –Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz. Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkrada enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir.	Geçici Madde 33 –Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz. Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkrada enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir. 31/12/2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın

31/12/2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.

Bankalar, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketler, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri tarafından geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı kazancın tespitinde dikkate alınmaz. Bu fıkra kapsamında belirlenen dönemleri geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere bir hesap dönemi kadar uzatmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri, mükerrer 298 inci maddenin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında olan mükellefler bakımından geçerli değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.

Bankalar, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketler, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri, tasfiye ve ihdas hallerindeki şirketler 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları tarafından geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı kazancın tespitinde dikkate alınmaz. Bu fıkra hükümleri; tasfiye halindeki şirketler açısından kurumların tasfiyeye girmesine ilişkin genel kurul kararının tescil edildiği tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden, iflas halindeki şirketler açısından ise iflasın açıldığı tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden itibaren uygulanır. Bu tarihten önce geçici vergi dönemlerine ilişkin yapılmış olan enflasyon düzeltmesine yönelik geriye dönük herhangi bir düzeltme yapılmaz. Tasfiyeden vazgeçilmesi ya da iflasın kaldırılması durumunda, tasfiyeden vazgeçilen tarihin veya iflasın kaldırılmasına ilişkin mahkeme karar tarihinin içinde bulunduğu geçici vergi döneminden itibaren enflasyon düzeltmesi uygulanır. Tasfiyeden vazgeçilmesi veya iflasın kaldırılması hallerinde, bu fıkra uyarınca dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar tasfiyeden vazgeçildiği veya iflasın kaldırıldığı dönem kazancının tespitinde dikkate alınır. Bu fıkra kapsamında belirlenen dönemleri geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere bir hesap dönemi kadar uzatmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri, mükerrer 298 inci maddenin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında olan mükellefler bakımından geçerli değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

İlgili Kanun metnine aşağıdaki bağlantı yardımıyla ulaşabilirsiniz.

[Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun \(24.20.2024 tarih ve 7529 sayılı\)](#)

Saygılarımızla,

Recep Bıyık
Mevzuat Eğitim ve Araştırma Başkanı
E-posta: recep.biyik@pwc.com